

ZADATAK 1. Analiza odnosa i veza između financijskih izvještaja

U glavnoj knjizi poduzeća Dalma na dan 01.01.20x1. iskazana su sljedeća stanja imovine, obveze i kapitala:

- temeljni (upisani) kapital	210.000	- dani predujmovi za nabavu sirovina	5.000
- oprema	100.000	- građevinski objekti	125.000
- ispravak vrijednosti opreme	30.000	- ispravak vrijednosti građevinskih objekata	25.000
- zemljište	65.000	- zalihe nedovršene proizvodnje	5.000
- obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	65.000	- ulaganja u dugoročne vrijednosne papire	20.000
- zalihe sirovina i materijala (150 kilograma)	15.000	- obveze prema dobavljačima	35.000
- obveze za primljene kratkoročne kredite	40.000	- obveze prema zaposlenima	20.000
- zalihe gotovih proizvoda (16 komada)	16.000	- dani kratkoročni zajmovi	5.000
- zadržana dobit	50.000	- obveze za primljene predujmove	10.000
- potraživanja od kupaca	19.000	- novac u banci	110.000

U razdoblju od 01.01. 20x1.– 31.12. 20x1.. nastali su sljedeći poslovni događaji:

1. S poduzećem „X“ d.o.o. sklopljen je ugovor o nabavi sirovina. U skladište je zaprimljeno je 1.000 kilograma sirovina i račun na iznos od 100.000 kuna.
2. Plaćena je obveza prema dobavljaču sirovina iz danih predujmova za nabavu sirovina u iznosu od 5.000 kuna, a ostatak obveze u iznosu od 95.000 kuna je podmiren novcem s računa u banci.
3. Vraćen je dio kratkoročnog kredita u iznosu od 11.500 kuna, od čega su kamate 1.500 kuna.
4. U proizvodnju je izdano 950 kilograma sirovina u iznosu od 95.000 kuna.
5. Obračunate su plaće za protekli mjesec u iznosu od 20.000 kuna.
6. Isplaćene su plaće zaposlenima u iznosu od 1.000 kuna.
7. Obračunata je amortizacija građevinskih objekata u iznosu od 12.500 kuna te opreme u iznosu od 30.000 kuna.
8. Izvršen je prijenos troškova na proizvodnju u iznosu od 120.000 kuna, a ostalo su troškovi razdoblja.
9. Tijekom razdoblja dovršeno je 125 komada proizvoda. Na kraju razdoblja nema nedovršene proizvodnje.
10. Prodano 130 komada proizvoda i kupcima je ispostavljen račun na iznos od 195.000 kuna.
11. Smanjite zalihe za prodanu količinu proizvoda.
12. Na račun u banci je uplaćeno 70.000 kuna na ime odobrenog dugoročnog kredita.
13. Naplaćena su potraživanja od kupaca u iznosu od 210.000 kuna, od čega je 10.000 kuna naplaćeno iz primljenog predujma, a za iznos od 200.000 kuna primljen je novac na račun u banci.
14. Na račun u banci primljeno je 5.500 kuna na ime povrata danih kratkoročnih zajmova. U iznosu je sadržano 500 kuna kamata.
15. Utvrđen je rezultat poslovanja uz pretpostavku da je porezna osnovica jednaka računovodstveno utvrđenoj dobiti. Stopa poreza na dobit je 20%.

Zadatak:

- (A) Sastavite početnu bilancu uz primjenu načela rastuće likvidnosti za aktivu i tome primjerenog načela za pasivu.
- (B) Otvorite konta za prikaz početnih stanja te proknjižite i objasnite nastale poslovne događaje u glavnoj knjizi.
- (C) Sastavite račun dobiti i gubitka prema metodi razvrstavanja troškova prema prirodnim vrstama (metoda ukupnih troškova).
- (D) Sastavite izvještaj o novčanim tokovima prema direktnoj metodi.
- (E) Sastavite izvještaj o promjenama kapitala.

(F) Sastavite zaključnu bilancu uz primjenu načela rastuće likvidnosti za aktivu i tome primjerenog načela za pasivu.

(G) Dopunite bilješke uz financijske izvještaje za odabrane pozicije bilance te računa dobiti i gubitka.

(H) Prikažite i objasnite povezanost financijskih izvještaja.

Rješenja:

(A) Sastavite početnu bilancu uz primjenu načela rastuće likvidnosti za aktivu i tome primjerenog načela za pasivu.

Poduzeće Dalma
Bilanca na dan 01.01.20x1.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS STAVKE	Stanje na dan 01.01.	OPIS STAVKE	Stanje na dan 01.01.
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	255.000	A) KAPITAL I REZERVE	260.000
1. Nematerijalna imovina	0	1. Temeljni (upisani) kapital	210.000
2. Materijalna imovina	235.000	2. Zadržana dobit	50.000
- zemljište	65.000		
- građevinski objekti	125.000		
- ispravak vrijednosti građevinskih objekata	(25.000)		
- oprema	100.000		
- ispravak vrijednosti opreme	(30.000)		
3. Financijska imovina	20.000	B) DUGOROČNE OBVEZE	65.000
- ulaganja u dugoročne vrijednosne papire	20.000	1. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	65.000
4. Potraživanja	0		
B) KRATKOTRAJNA IMOVINA	175.000	C) KRATKOROČNE OBVEZE	105.000
1. Zalihe	41.000	1. Obveze za primljene kratkoročne kredite	40.000
- zalihe sirovina i materijala	15.000	2. Obveze za primljene predujmove	10.000
- zalihe nedovršene proizvodnje	5.000	3. Obveze prema dobavljačima	35.000
- zalihe gotovih proizvoda	16.000	4. Obveze prema zaposlenima	20.000
- dani predujmovi za materijal	5.000		
2. Potraživanja	19.000		
- potraživanja od kupaca	19.000		
3. Financijska imovina	5.000		
- dani kratkoročni zajmovi	5.000		
4. Novac	110.000		
- novac u banci	110.000		
UKUPNO AKTIVA	430.000	UKUPNO PASIVA	430.000

(B) Otvorite konta za prikaz početnih stanja te proknjižite i objasnite nastale poslovne događaje u glavnoj knjizi.

Knjiženja u glavnoj knjizi:

(C) Sastavite račun dobiti i gubitka prema metodi razvrstavanja rashoda prema prirodnim vrstama (metoda ukupnih troškova).

Poduzeće Dalma
Račun dobiti i gubitka za razdoblje 01.01. – 31.12.20x1.
(metoda ukupnih troškova)

OPIS STAVKE	IZNOS
A) POSLOVNI PRIHODI	
1.	
B) POSLOVNI RASHODI (1+2-3)	
1. Početna vrijednost zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda	
2. Ukupni troškovi nastali u razdoblju	
-	
-	
-	
3. Konačna vrijednost zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda	
C) DOBIT IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI (A-B)	
D) FINANCIJSKI PRIHODI	
1.	
E) FINANCIJSKI RASHODI	
1.	
F) GUBITAK IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (D-E)	
G) UKUPNI PRIHODI (A+D)	
H) UKUPNI RASHODI (B+E)	
I) BRUTO DOBIT (DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA) (G-H)	
J) POREZ NA DOBIT	
K) NETO DOBIT (DOBIT POSLIJE OPOREZIVANJA) (I-J)	

(D) Sastavite izvještaj o novčanim tokovima prema direktnoj metodi.

Poduzeće Dalma
Izveštaj o novčanim tokovima za razdoblje 01.01. – 31.12.20x1.
(direktna metoda)

OPIS STAVKE	IZNOS
A) NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
NETO NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	
B) NOVČANI TOKOVI IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	
1.	
NETO NOVČANI TOKOVI IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	
C) NOVČANI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	
1.	
2.	
NETO NOVČANI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	
D) NETO (ČISTI) NOVČANI TOKOVI	
E) NOVAC NA POČETKU RAZDOBLJA	
F) NOVAC NA KRAJU RAZDOBLJA	

(E) Sastavite izvještaj o promjenama kapitala.

Poduzeće Dalma
Izveštaj o promjenama kapitala za razdoblje 01.01. – 31.12.20x1.

OPIS STAVKE	IZNOS
A) UKUPNO ULOŽENI ILI ZARAĐENI KAPITAL	
1.	
2.	
3.	
B) UKUPNE PROMJENE SVEOBUHVAATNE DOBITI	
C) UKUPNE IZRAVNE PROMJENE ZADRŽANE DOBITI	
D) SVEUKUPNO KAPITAL	

(F) Sastavite zaključnu bilancu uz primjenu načela rastuće likvidnosti za aktivu i tome primjerenog načela za pasivu.

Poduzeće Dalma
Bilanca na dan 31.12.20x1.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS STAVKE	Stanje na dan 31.12.	OPIS STAVKE	Stanje na dan 31.12.
A) DUGOTRAJNA IMOVINA		A) KAPITAL I REZERVE	
1. Nematerijalna imovina		1.	
2. Materijalna imovina		2.	
-		3.	
-			
-		B) DUGOROČNE OBVEZE	
-		1.	
-		2.	
3. Financijska imovina			
-			
4. Potraživanja			
B) KRATKOTRAJNA IMOVINA		C) KRATKOROČNE OBVEZE	
1. Zalihe		1.	
-		2.	
-		3.	
2. Potraživanja		4.	
-			
3. Financijska imovina			
4. Novac			
-			
UKUPNO AKTIVA		UKUPNO PASIVA	

(G) Dopunite bilješke uz financijske izvještaje za odabrane pozicije bilance te računa dobiti i gubitka.

I. Značajne računovodstvene politike

Dugotrajna materijalna imovina obuhvaća svu imovinu čiji je procijenjeni korisni vijek uporabe dulji od godine dana i koja se koristi u proizvodnji proizvoda, isporuci robe i usluga ili u administrativne svrhe. Početno priznavanje (pri nabavi) navedene imovine u bilanci iskazuje se po trošku nabave, a nakon početnog priznavanja dugotrajna materijalna imovina se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti (akumuliranu amortizaciju) i eventualne gubitke od umanjenja. Amortizacija dugotrajne materijalne imovine (izuzev zemljišta, umjetnina, danih predujmova i sl.) obračunava se za svako pojedinačno sredstvo, a provodi se primjenom linearne (pravocrtne) metode obračuna tijekom očekivanog korisnog vijeka trajanja imovine.

Zalihe se iskazuju po trošku nabave ili neto tržišnoj vrijednosti koja se može realizirati ovisno o tome koja vrijednost je niža. Zalihe nedovršene proizvodnje (proizvodnje u toku) i zalihe gotovih proizvoda (dovršene proizvodnje) vrednuju se po metodi ukupnih troškova gdje trošak proizvodnje uključuje trošak direktnog materijala, trošak direktnog rada te opće troškove proizvodnje.

Obveze se priznaju kada je vjerojatno da će zbog podmirenja sadašnje obveze, doći do odljeva resursa i kada se iznos kojim će se one podmiriti može pouzdano izmjeriti. Obveze se iskazuju po

nominalnoj vrijednosti uvećanoj za kamate sukladno odredbama ranije sklopljenog ugovora, a klasificiraju se kao kratkoročne i dugoročne.

Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza, a klasificiraju se kao poslovni (prihodi od prodaje i ostali poslovni prihodi) i financijski prihodi. Prihodi nastali prodajom proizvoda priznaju se kada se značajan rizik i koristi od vlasništva nad proizvodima prenose na kupca i, između ostalog, iznos prihoda i pripadajućih troškova može se pouzdano izmjeriti. Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi, uzimajući u obzir stvarni prinos na ustupljena sredstva dok se prihodi od dividendi priznaju kada je ustanovljeno dioničarevo pravo na isplatu dividendi.

Rashodi nastaju kao posljedica smanjenja imovine ili povećanja obveza, a klasificiraju se kao poslovni (rashodi od prodaje, rashodi razdoblja i ostali poslovni rashodi) i financijski rashodi. Rashodi se sučeljavaju s odnosnim приходima koji proistječu iz istih transakcija ili drugih poslovnih događaja.

II. Bilješke uz pojedine pozicije bilance

BILJEŠKA 1. Dugotrajna materijalna imovina

Dugotrajna materijalna imovina obuhvaća sljedeće pozicije:

POZICIJA	20x0.			20x1.		
	Trošak nabave	Ispravak vrijednosti	Knjigovodstve na vrijednost	Trošak nabave	Ispravak vrijednosti	Knjigovodstve na vrijednost
Zemljište	65.000	-	65.000	65.000	-	65.000
Građevinski objekti	125.000	(25.000)	100.000	125.000	___?___	87.500
Oprema	100.000	(30.000)	70.000	100.000	(60.000)	___?___
UKUPNO	290.000	(55.000)	235.000	290.000	(97.500)	192.500

Dugotrajna materijalna imovina (izuzev zemljišta) se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti (akumuliranu amortizaciju). Obračun amortizacije provodi se linearnom metodom pri čemu su primijenjene sljedeće godišnje stope amortizacije:

- građevinski objekti 10 %
- postrojenja i oprema 30 %

U promatranom obračunskom razdoblju dugotrajna materijalna imovina se smanjila za 42.500 kuna. Navedeni iznos je rezultat smanjenja materijalne imovine za iznos obračunate amortizacije u razdoblju i to građevinskih objekata u iznosu od 12.500 kuna te opreme u iznosu od 30.000 kuna.

BILJEŠKA 2. Zalihe

Zalihe obuhvaćaju sljedeće pozicije:

POZICIJA	20x0.	20x1.	Apsolutna promjena (povećanje/smanjenje) 20x1./20x0.
Zalihe sirovina i materijala	15.000	20.000	___?___
Zalihe nedovršene proizvodnje	5.000	0	(5.000)
Zalihe gotovih proizvoda	16.000	11.000	(5.000)
Dani predujmovi	5.000	___?___	(5.000)
UKUPNO	41.000	31.000	(10.000)

Zalihe sirovina i materijala vode se po trošku nabave. U promatranom razdoblju navedene zalihe bilježe neto povećanje u iznosu od 5.000 kuna, a koje je nastalo kao posljedica nove nabave sirovina u iznosu od 100.000 kuna i utroška sirovina u vrijednosti 95.000 kuna.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda vrednuju se po stvarnom trošku proizvodnje. U promatranom razdoblju zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda su se smanjile za 10.000 kuna.

Budući da je u 20x1. godini obračunat dani predujam za nabavu sirovina, istoimena pozicija se 20x1. godine u odnosu na prethodnu 20x0. godinu smanjila za 5.000 kuna.

BILJEŠKA 3. Kapital i rezerve

Kapital obuhvaća sljedeće pozicije:

POZICIJA	20x0.	20x1.	Apsolutna promjena (povećanje/smanjenje) 20x1./20x0.
Temeljni (upisani) kapital	210.000	___?___	0
Zadržana dobit	50.000	50.000	0
Dobit tekuće godine	0	21.200	___?___
UKUPNO	260.000	281.200	21.200

Temeljni upisani kapital poduzeća 20x0. godine iznosio je 210.000 kuna. U tekućoj 20x1. godini nije izvršena dokapitalizacija od strane vlasnika.

Zadržana dobit nije se mijenjala.

Dobit tekuće godine je povećana za 21.200 kuna i to kao razlika ostvarenih prihoda i rashoda umanjeno za iznos poreza na dobit.

BILJEŠKA 4. Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze obuhvaćaju sljedeće pozicije:

POZICIJA	20x0.	20x1.	Apsolutna promjena (povećanje/smanjenje) 20x1./20x0.
Obveze za primljene kratkoročne kredite	40.000	___?___	(10.000)
Obveze za primljene predujmove	10.000	___?___	(10.000)
Obveze prema dobavljačima	35.000	35.000	0
Obveze prema zaposlenima	20.000	39.000	19.000
Obveze za porez na dobit	0	5.300	5.300
UKUPNO	105.000	109.300	4.300

U promatranom razdoblju smanjene su obveze za primljene kredite sukladno planu otplate glavnice dok preostali dio dospijeva 20x2. i 20x3. godine.

Budući da smo u tekućoj 20x1. godini isporučili proizvode kupcu koji nam je dao predujam isti je obračunat stoga obveze po osnovi primljenih predujmova iznose 0 kuna.

Novonastale obveze prema dobavljačima su u istom obračunskom razdoblju podmirene stoga nije bilo promjena na navedenim pozicijama.

Od iznosa novonastalih obveza prema zaposlenima u tekućem razdoblju podmireno je 1.000 kuna stoga ostaje dug prema zaposlenima u iznosu od 39.000 kuna.

Obveze za porez na dobit u iznosu od 5.300 kuna dospijevaju krajem travnja 20x2. godine.

III. Bilješke uz pojedine pozicije računa dobiti i gubitka

BILJEŠKA 5. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi obuhvaćaju sljedeće pozicije:

POZICIJA	20x0.	20x1.	Apsolutna promjena (povećanje/smanjenje) 20x1./20x0.
Prihodi od prodaje proizvoda	205.000	___?__	(10.000)
Prihodi od kamata	___?__	500	400
UKUPNO	205.100	195.500	(9.600)

Poslovni prihodi obuhvaćaju prihode od prodaje proizvoda te ostale poslovne prihode pri čemu ovo poduzeće nije imalo ostalih poslovnih prihoda. U razdoblju su se ukupni poslovni prihodi smanjili za 10.000 kuna i to kao posljedica smanjenja prihoda od prodaje gotovih proizvoda kupcima.

Financijske prihode dominantno čine kamate na odobrene zajmove drugim poduzećima. Povećanje prihoda od kamata odnosi se na povrat kamate na dani kratkoročni zajam.

BILJEŠKA 6. Ukupni rashodi

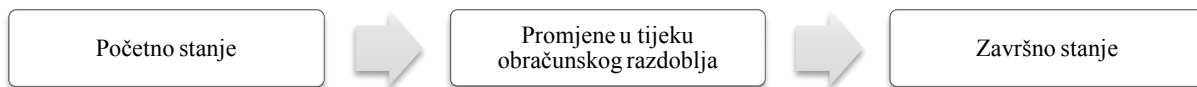
Ukupni rashodi obuhvaćaju sljedeće pozicije:

POZICIJA	20x0.	20x1.	Apsolutna promjena (povećanje/smanjenje) 20x1./20x0.
Promjena vrijednosti zaliha	5.000	___?__	5.000
Troškovi nastali u razdoblju	195.100	157.500	(37.600)
Rashodi od kamata	5.000	___?__	(3.500)
UKUPNO	205.100	169.000	(36.100)

U strukturi poslovnih rashoda dominiraju troškovi proizvodnje (rashodi) prodanih gotovih proizvoda. U tekućem obračunskom razdoblju (20x1.) vidljivo je smanjenje vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda (početna vrijednost zaliha je viša nego njihova konačna vrijednost) što podrazumijeva da je prodano više gotovih proizvoda nego što u razdoblju proizvedeno. Stoga je potrebno korigirati odnosno uvećati ukupno nastale troškove i za onaj dio troškova proizvoda koji je ranije bio kapitaliziran u zalihama. Konačno, vrijednost ukupnih poslovnih rashoda u 20x1. godini (167.500 kuna) predstavlja zbroj iznosa rashoda od prodaje proizvoda (130.000 kuna) te rashoda razdoblja (37.500 kuna). Poduzeće nema ostalih poslovnih rashoda.

Financijski rashodi odnose se na obračunate kamate po osnovi primljenih kredita od banaka. Iznos rashoda od kamata u tekućem razdoblju nastao je kao posljedica povrata pripadajuće kamate po osnovi primljenog kratkoročnog kredita.

(H) Prikažite i objasnite povezanost financijskih izvještaja.

Poduzeće Dalma Račun dobiti i gubitka za razdoblje 01.01.20x1. - 31.12.20x1.	
Ukupni prihodi	195.500
Ukupni rashodi	(169.000)
Bruto dobit	26.500
Porez na dobit	(5.300)
Neto dobit	21.200

Poduzeće Dalma Bilanca stanje na dan 01.01.20x1.	
Imovina	430.000
1. Novac	110.000
2. Ostalo	320.000
<i>Kapital i rezerve</i>	260.000
1. Temeljni kapital	210.000
2. Zadržana dobit	50.000
Obveze	170.000

Poduzeće Dalma Izveštaj o novčanim tokovima za razdoblje 01.01.20x1. - 31.12.20x1.	
Ukupni primici	275.500
Ukupni izdaci	(107.500)
Novac na početku razdoblja	110.000
Neto (čisti) novčani tok	168.000
Novac na kraju razdoblja	278.000

Poduzeće Dalma Bilanca stanje na dan 31.12.20x1.	
Imovina	525.500
1. Novac	278.000
2. Ostalo	247.500
<i>Kapital i rezerve</i>	281.200
1. Temeljni kapital	210.000
2. Zadržana dobit	50.000
3. Neto dobit	21.200
Obveze	244.300

Poduzeće Dalma Izveštaj o promjenama kapitala za razdoblje 01.01.20x1. - 31.12.20x1.	
Ukupno uloženi ili zarađeni kapital	281.200
1. Temeljni kapital	210.000
2. Zadržana dobit	50.000
3. Neto dobit	21.200
Sveukupno kapital	281.200